

Meahcccepássa 1

1.-3.-LUOHKKÁLAČČAIDE

Mieđuštussan

Meahccevázzin – luonddus lihkadeapmi, guolle- ja meahccebivdu – lea gullan suopmelaš kultuvrii jo nu guhká go dáppe davvin leamašan ássan. Dolin meahccevázzin lei vealtameahttun biepmu skáhppon. Otnábeaivve olbmot vulget meahccái dahje duoddarii muosehuvvat, ráfot ja ohcat eallámušaid. Meahccevázzin ii leat duše sállaša oažjun, muhto dan suollemasvuhta lea luonddu nogakeahtes čábbodagas, mii hirpmástuhhttá hárjánange meahccejohtti ain odđasit. Meahccejohttin lea luonddu väsiheapmi ja ipmirdeapmi. Dat lea čorpma dievva sarrihat, dola liekkasvuhta, sálažin ožžojuvvon guolli bánnos, dovtta čuorvun geasseeahkedis, gottis vilges bieža oidnosteapmi ja lihkolaš johtti váiban juolggit tuvrra maŋjá.

**Dán meahcepássa vehkiin beasat oahpásmuvvat
suopmelaš meahccevázzimii. Bures boahtin mielde!**

Meahcepássa čađaheapmi góibida 12 bargobihtá dakhama. Fáddásuorggit leat njeallje, maiddái juohkehažžii gullet njeallje bargobihtá.

Bargobihtát leat čujuhusas: www.eräpassi.fi

Oktavuođadiedut

Meahciráđđehus,
Bivdobálvalusat
PB 80, 00521 Helsinki
www.eräpassi.fi

Doaimmahus

Lotta Kirvesmies, Aku Ahlholm
Máhccun: Tea Nevanperä
Sárgojuvvon guollegovat:
Sakke Yrjölä
Bearbmagovva: Tea
Nevanperä

Čuovgagovat

Pássagihppaga govat:
Meahciráđđehus, Markku
Pirttimaa, Aku Ahlholm,
Wikipedia Commons,
*Meahcepássa
govvejeaddjít
máinnašuvvojít
bargobihtáid oktavuođas.*

Meahccepássa 1

Namma _____

Álggahanbvm _____

Gárvánanbvm _____

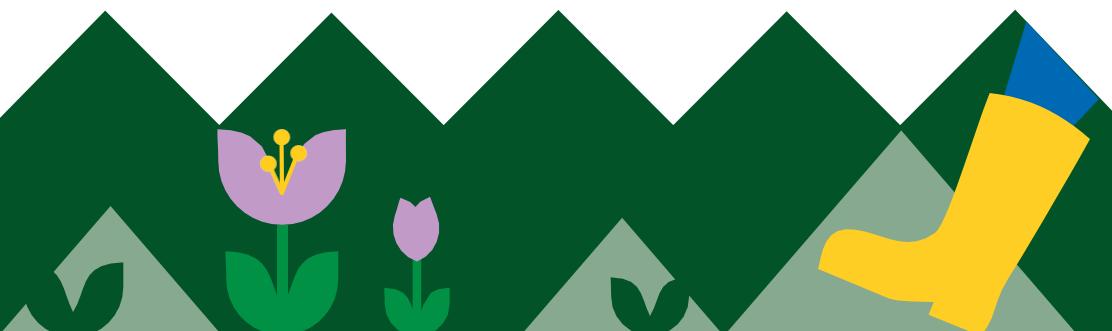
Dohkkeheaddji vuolláičálus _____

Muituimerkemat

1 Luonddus lihkadeapmi

Luonddus lihkadeapmi lea máŋggaide buđaldeapmi, mii lasiha álššaid, ráfáidahttá mielde ja buktá eallámušaid. Lundui beassá vaikke iežas šiljus. Movttagis luondujohti vuolgá Lappi guorba duottareanadagaid guvlui, Mátta-Suoma fiinna boaresvuvddiide dahje meara sulluide. Suopma lea stuorra riika, mas gávdnojit fiinna meahccetuvraguovllut.

Ivdne govaid, go leat bargan bargobihtáid!

Bargobihttá 1:

Bargobihttá 2:

Bargobihttá 3:

Maid dárbaša mielde meahccetuvrii?

Birastahte heivvolaš sániid ja goavid.

rehppo | buvku | vuosttasveahkkedárbašat (plásttar) | Juhkanboahtal | niesteláibi | šuhkoláda | márfi skibir | ráves olmmoš | gummegápmagat/viehkangápmagat/vánddardangápmagat | arvebiktasat | kárta | kompássa rišsat | giehtatelefon | šlájaiddovdanofelaš | giikkár | kámera | liegga báidi | gahpir | snuiba gistát | beaivvášlásat | vuojadanbiktasat | vuogga | stággu | bilke...

Muitte álo gárvodit dálkki mielde!

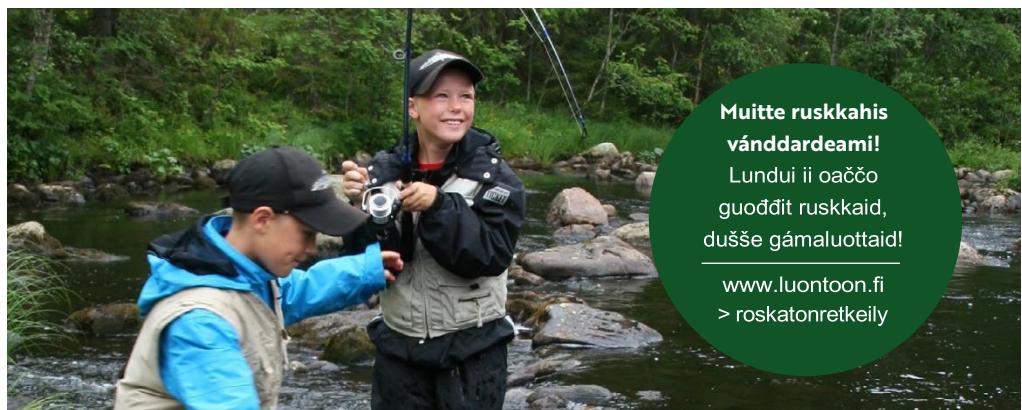
Gosa sáhttá mannat meahccetuvrii?

Lijkageažideamit: www.eräluvat.fi

www.luontoon.fi/retkeilynABC
gieldda ruovttusiiddut

www.luontoon.fi/retkikohteet

www.retkikartta.fi

**Muitte ruskkahis
vánddardeami!**
Lundui ii oačo
guođđit ruskkaid,
duše gámaluottaid!

[www.luontoon.fi
> roskatonretkeily](http://www.luontoon.fi/roskatonretkeily)

2 Buohkaidrievttit

Buohkaidrievttit (ovddeš juohkeolbmorievttit) gusket buohkaid Suomas ássán dahje orron olbmo. Buohkaidrievttit dáhkidot vejolašvođa johttit luonddus ja ávkkástallat luondduburiid. Dat sistisdollet maiddái dieđu vásttolašvuđas: luonddu galgá gudnejahttít.

Ivdne goavid, Go leat bargan bargobihtáid!

Bargobihttá 1:

Bargobihttá 2:

Bargobihttá 3:

Buohkaidrievttit oanehaččat

OAČČUT:

- Lihkadit vácci, čuoigga ja sihkkeluin eará sajis go šiljus ja sierra atnui váldon guovlluin
(omd gilvimiš lean bealddut ja šaddadanbáikkit)
- Orodit ja idjadit gaskaboddasaččat guovlluin, main lihkadeapmi lea lobálaš
(omd idjadit tealttás doarvái guhkkin ássanviesuin)
- Čoaggit luonddumurjjiid, guobbariid ja šattuid mat eai leat ráfáidahtton
- Oaggut ja bilket
- Johttit čázádagain ja jieŋa alde

IT OAČČO:

- Headuštit earáid dahje birrasa
- Hehttet lottiid bessema dahje Fuodđoealliid
- Njeaidit dahje vahágahttit muoraid
- Váldit sámmála, jehkála, eanaávdnasa dahje muora
- Hehttet ruovtturáđi
- Ludnet
- Vuodjit mohtorfievrruin luonddus almmá eanaoamasteaddji lobi
- Dahkat rabasdola almmá eanaoamasteaddji lobi
- Guolástit dahje meahcástit almmá áššáigullevaš lobiid.
- Dikitit beatnaga leat luovus čoahkkebáikkis, lihkadanbálgáin dahje nuppi eatnamis almmá lobi. 1.3.–19.8. gaskasaš áigge beana ii oaččo leat luovus ova iežas eatnamisge

Lohpi lea investeren lundai!

Gos oažžu guolástan- ja meahcástanlobiid?

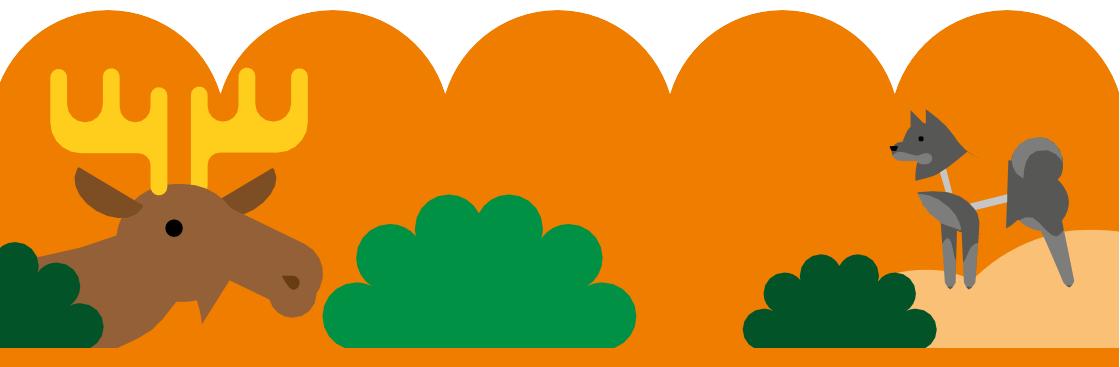
Liŋkageažideamit: www.eräluvat.fi

Gii dárbbasha lobi guolásteapmái?

- Oaggumii ja bilkemii ii dábálaččat dárbbasha lobi. Leage goittotge dárki, go muhtun guovlluin guollebivdu sáhttá leat gildojuvvon! Sáhtát dárkkistit guolástangieldusguovlluid ovdamearkan neahtas: www.kalastusrajoitus.fi
- Vuollel 18-jahkásaš oažžu bivdit nuvttá maiddái stákkuin, muhto 18-69-jahkásaččat galget máksit guolleváriiddikšunmávssu. Muhtun guovlluide gáibiduvvo sierra lohpi. Dákkár guovllut sáhttet leat ee. guoikaguolástanbáikkit dahje girjeluossaláddot. Sáhtát dárkkistit guolástangieldusguovlluid ovdamearkan neahtas. Bivddusguolásteapmái dárbbasha guolleváriiddikšunmávssu lassin (18-69-jahkásaččat) lassin čáhceguovllu oamasteaddji lobi. Dušše stáhta oppalaš čáhceguovlluin mearas oažžu bivdit firpmiin ja guollehehkiin almmá guolástanlobi (gč. ovddit liŋkageažideami)

3 Fuođđodikšun

Suomas leat 60 bivdoealli dahjege 34 njičehasa ja 26 lotti, maid oažju bivdit. Fuođđodikšun oaivvilda fuođđoealliid eallinsajii fuolaheami. Mihtomearrin lea, sahte fuođđoealliid mearri livččii heivvolaš. Fuođđodikšun lea ovdamearkan lottiid bessenvuovdaid heangun, ealggaid ja njoammiliid dálvebiebman, Suoma lundai gulakeahes šlájaid dahje vierisšlájaid bivdu, fuođđoealliid meriid jeavddalaš rehkenastimat (omd fuođđogolbmačiegarehkenastit) ja eallinbirrasiid, dego lávttasbáikkiid, ordnen.

Ivdne govaid, go leat bargan bargobihtáid!

Bargobihttá 1:

Bargobihttá 2:

Bargobihttá 3:

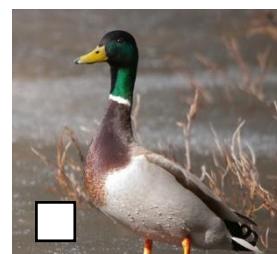
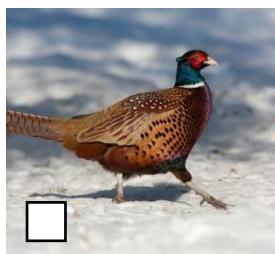
Sárggo kássaidé njoammila, guovžža ja suorsá luottaid.

Bivdoeallit

Merke ruossain, maid dáid ealliin leat oaidnán!

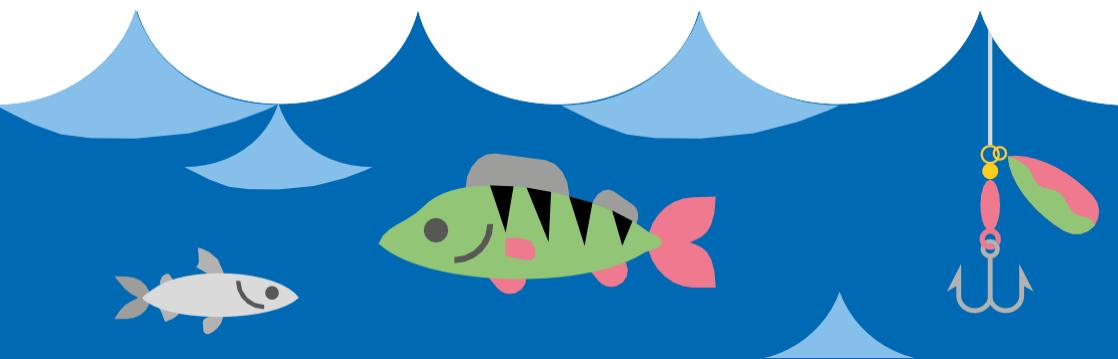
Čále gova vuollái, gos leat ealli oaidnán: Meahcis? Šiljus? Geainnu alde? Gávpogis? Dálonguovllus?

4 Guollebivdu

Guolástit sáhtát vuokkain, stákkuin, sáimmain, bilkemiin dahje vaikke guollehehkiin. Guolástus lea muhtumii ámmát ja nuppiide somás geassebeaivvi áiggegollu. Guolástanvuogit leat májgaláganat dan ektui maid háliida sálažin ja mii jagiáiggiid lea. Guollebivdui vuolgit ohcat eallámušaid, leat luonddus ja muossánit.

Leatgo don leamašan goasnu guollebivddu

Ivdne goavid, go leat bargan bargobihtáid!

Bargobihttá 1:

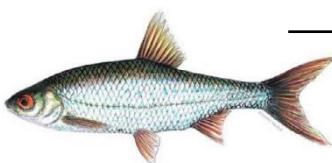
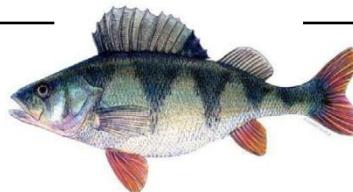
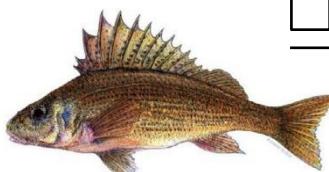
Bargobihttá 2:

Bargobihttá 3:

Suopmelaš guolit

Merke ruossain daid guliid, maid leat oaidnán, ja čále sárgái guoli nama.

Meahccepássa 1

Vuosttas meahccepássa lea oaivvilduvvon 1.-3.-luohkkálaččaide.

Meahccepássa sáhttá čađahit oahpaheaddji láidestemiin skuvllas skuvladiimmuid áigge, meahccebeaivvi áigge, luohkkáreaissus, luondduskuvllas, buđaldanrieggás ... gos beare! Čoakke čađahanmerkemiid dán pássii, loga lassedieđuid, daga muituimerkemiid ja oahpa ođđa áššiid siste ja olgun luonddus!

www.eräpassi.fi